Hans Brenner forskar gärna i lokalhistoria på fritiden.

Två sekel sedan truppernas hemkomst i Ingå

På slutpunkten för 1808-1809 års

INGÅ Ruinerna av en gammal ångbåtsbrygga markerar var svenska soldater steg i land för 200 år sedan

Hans Brenner tar emot vid sin sommarstuga i Bastubacka i Ingå. Sommarvillan byggdes 1908 och Brenner stoltserar med husets historia. Redan här märks det klart att han är en ivrig amatörhistoriker. Brenner är uppvuxen i Västankvarn men bor nuförtiden i Bobäck, Kyrkslätt. Han är utbildad agronom och har efter sin pension från tjänsten vid Jordbruksministeriet använt fritiden till att bland annat skriva böcker om lokalhistoria.

Och i Bastubacka finns ett stycke lokalhistoria som Brenner gärna vill uppmärksamma. På fem minuters motorbåtsfärd från hans sommarvilla ligger ruinerna av en gamla ångbåtsbrygga. Platsen är betydelsefull därför att 172 man steg i land där den 5 juli 1810. Detta kan ses som en slutpunkt på 1808-1809 års krig.

Ingå skutor

Bastubacka, som tidigare antagligen kallades för Bankstad, har varit en lastageplats där varor lagrades inför transport. Det var också en plats där soldater lastades ombord på skepp. Skutor seglade in genom Barkarsundet och även stora skepp kunde navigera där tack vare det stora djupet. Udden i Bastubacka gav det kortaste avståndet från land till djupt vatten.

Skutorna som anlände den 5 juli hette Beata och Dygden och de ägdes av personer från Ingarskila i östra Ingå. Skutorna var odäckade, vilket betyder att soldaterna ombord inte hade någonstans att söka skydd från väder och vind.

En blandad skara

Manskapet som anlände till Ingå var soldater som hade kämpat för Sverige under kriget. Officerarna Gregori Adolfson Aminoff och Robert Uggla assisterades av underlöjtnanten Clas Uggla. Trupperna bestod till största delen av dragoner, alltså hästburna trupper, men även soldater och jägare fanns ombord. Männen kom från hela riket och det sades att hemresan från Ingå kunde ta upp till 42 dagar för den som hade den längsta vägen att gå till fots.

– Det var ett mycket splittrat gäng från hela landet men med tyngdpunkten i Savolax, berättar Hans Brenner.

Männen kom bland annat från Nyland, Åboland, Savolax och Björneborg. Efter ankomsten fick männen avskedspapper skrivna av Aminoff och endast ett minimalt dagstraktamente att köpa mat för. Vid hemkomsten fick många av soldaterna uppleva att de hade förlorat sina torp. På grund av det återvände många av soldaterna senare till Sverige för att bosätta sig.

– Sverige kändes inte som utlandet på den tiden, folk var lojala och trogna kungen.

Namnen på vilka män som var ombord på skutorna är svårt att spåra upp. En del ledtrådar kan hittas i kyrkoböckerna men källorna är tyvärr fåtaliga.

”Det var ett mycket splittrat gäng från hela landet men med tyngdpunkten i Savolax.”
Hans Brenner

Sista stora kontingenten

Gripenbergs kapitulation i Kalix ses ofta som den sym-